

De apotheek als babyspecialist?

Margriet Zuidgeest

De drogist en inmiddels de supermarkt staan er vol mee: babyproducten. De apotheek is duidelijk selectiever of gespecialiseerder in zijn aanbod. Hoewel, "In jonge wijken als de onze, zijn apotheken ook ruim gesorteerd", weet apotheker Ingrid ten Brink uit ervaring. Maar waaruit bestaat de meerwaarde van de apotheek, bij de aankoop van babymelk of fopspeen?

Apotheek Carnisselande zit vlak bij een winkelcentrum met een Kruidvat en een Etos. "Onlangs kwam een klant bij ons met een vraag over een flessenspeen. 'De Etos heeft mij naar jullie verwezen, want de apotheker wist ongetwijfeld hoe het zat met verschillende speenmaten!'" Ingrid ten Brink, apotheker in Barendrecht, lacht geamuseerd. "De drogist, van de ketens althans, ziet dus zelf al een belangrijk verschil tussen zichzelf en de apotheker." Als het er op aankomt - en dat komt het al snel in babyland - blijkt de apotheek dus een betrouwbaarder adviseur. En dus zou je verwachten dat ingrediënten voor de belangrijkste babybezigheid, melk drinken, ook uit die betrouwbare bron komen. Zijn Friso, Nutrilon, NAN en de hunnen inderdaad hardlopers in de apotheek?

Geen concurrentiepositie

"**De consument** zou wel gek zijn alles bij ons te kopen. De inkoopprijs van onze melkpoeder is al hoger dan de verkoopprijs in de supermarkt", zegt apotheker Schramel van De Grienden in Almere. "Dus voor dat product hebben wij geen concurrentiepositie. Pas bij de babyvoeding op voorschrift van een arts komen wij in beeld." Hij schetst hiermee meteen de niche-melkmarkt waarin de apotheken zich bevinden. Voor de huis-, tuin- en keukenpoedermelk hoeft de klant niet naar de apotheek. "En ook een hypoallergene variant vindt men bij de drogist om de hoek. Maar binnen het gespecialiseerde hypoallergene aanbod voor de ernstig allergische baby, blijkt een meerwaarde van de apotheek", zegt Schramel.

Karin Beuning van de Noordwijkse Apotheken bevestigt dit. "Onze assistenten kunnen een gedegen advies geven over specialistische babyvoeding. Zij worden geïnformeerd via verschillende communicatiekanalen. Allereerst hebben we ons weekjournaal met nieuwe producten en veranderde inzichten. Ook in het werkoverleg bespreken we de laatste ontwikkelingen. Daarnaast krijgen de assistenten voor enterale voeding regelmatig bijscholing; lokaal of departementaal, al dan niet ondersteund door een fabrikant.

Ook bij apotheek Carnisselande zijn de medewerkers in hun advies graag up-to-date. Ten Brink: "Begin van dit jaar, hadden we een Nutricia-nascholing. Onze

Karin Beuning

assistenten weten nu bijvoorbeeld wanneer een baby partieel gehydrolyseerde melk nodig heeft en wat caseïnehydrolysaat doet. Bovendien zijn ze weer op de hoogte van vernieuwde producten."

Voor de gespecialiseerde voeding op recept stuurt de arts of consultatiebureau een moeder dus naar de apotheek. Welke melkpoeders hebben eigenlijk een specifieke U.R.-status? "Niet één", laat Ingrid ten Brink weten. "Dus ook de goede drogist kan

Apotheker Karin Beuning: "Het sleutelwoord is: vertrouwen"

het verkopen. Alleen krijgt de patiëntmoeder met machtiging de voeding wel vergoed als ze het bij de apotheek koopt, maar niet bij drogist of supermarkt. Overigens hebben zij het vrijwel nooit in hun assortiment vanwege de lage winstmarge hierop."

Van speen tot Deet

De apotheek in een jonge wijk heeft vaak meer 'drogisterijartikelen' voor de zuigeling dan alleen voeding. Denk aan: huid- en haarverzorging, insectwerende crème, fopspenen en soms zelfs knuffels.

"Natuurlijk, voor het meeste kun je naar de drogist, behalve voor 'vertrouwen'", aldus Karin Beuning. "De zelfverzekerde ouder met gezonde kinderen zien wij inderdaad niet vaak. Maar de realiteit is dat jonge ouders vaak onzeker zijn. Zeker als het hun zieke kindje betreft. En dan is voor mij het sleutelwoord: vertrouwen geven."

Ze plaatst vervolgens - op het eerste gezicht - eenvoudige aandoeningen en producten, in 'apothekersperspectief'. "Kenniss en ervaring bepalen ons advies. Neem huid-aandoeningen. We weten dat een baby met luieruitslag soms een overgevoeligheidsreactie krijgt op Sudocrème. Dus adviseren wij een zinkoxide-smeersel. En, bij een droge babyhuid is het voor moeder en baby prettig dat het lekker smeert, bijvoorbeeld cetomacrogolcrème of juist vaseline-cetomacrogolcrème.

Ook bij iets specifiek als insectwerende middelen kijken wij verder dan supermarkt en drogist. Want: is de baby gezond, is het huidje intact, wat is de vakantiebestemming? Als Deet

nodig is, geven we tips: 'Breng het op het babysokje aan en niet op de huid'." Zelfs voor een gangbaar product als de speen blijkt de apothekersvisie waardevol. "Soms heeft een kindje een speciale speen nodig, zoals bij een open gehemelte." En de Noordwijkse apotheker vindt dat ouders bij een - schijnbaar onschuldige - hoest en verkoudheid sowieso voorzichtig moeten zijn met zelfzorg. "Wij zijn altijd alert op de noodzaak tot doorverwijzen naar een arts, toch geven we zo concreet mogelijk ondersteuning. Maar het is bekend dat een drogist wat vager is, uit voorzichtigheid of onkunde. Zo neigt deze naar onderdosering bij paracetamol. Terwijl een praktisch 'dosering naar lichaamsgewicht' de ouders een duidelijker houvast geeft én, omdat het kind goed reageert, dus vertrouwen in zichzelf."

Kraamcadeau bij de apotheek

Ingrid ten Brink heeft bij haar patiënten in de jonge Barendrechtse wijk ervaren dat naast het 'wat' van de apotheek (specialistisch advies, up-to-date kennis en vertrouwen) ook het 'hoe' een rol speelt. "Veel staat en valt met de presentatie van de producten. Wij hebben twee jaar geleden gekozen voor het gehele Difrax-assortiment. Ik vind deze productlijn meer ontwikkeld en completer dan andere merken. Ze hebben bijvoorbeeld flessen, kleine nagelschaartjes, maar ook knuffelbeesten. Wij verkopen die producten ook in aantrekkelijke kleine pakketjes als kraamcadeautje en die gaan enthousiast over de toonbank." Ten Brink voegt eraan toe dat geboorte-

"In een jonge wijk moet je er ook iets leuks van maken!"

en babyartikelen natuurlijk alleen interessant zijn voor apotheken met jonge ouders als klant. "Maar zit je in zo'n wijk, dan moet je er ook iets leuks van maken. Want dan heeft de apotheek naast specialistische kennis voor deze patiëntgroep nog extra meerwaarde." ■

De ene hypoallergene babymelk is de andere niet

Vooropgesteld, borstvoeding is nog altijd de beste voeding. Wil een moeder vervolgens overstappen naar flesvoeding, en is er een verhoogd risico op koemelkallergie, dan is de hypoallergene (HA) melk een optie. Hypoallergene voeding kent grofweg twee types: ter preventie en ter behandeling van koemelkallergie. In beide gevallen zijn de melkproducten gehydrolyseerd, oftewel: verhit met behulp van enzymen zodat de koemelkeiwitten worden gesplitst tot kortere eiwitketens.

spelen hier complexere allergieën dan 'slechts' koemelkallergie een rol, waarbij altijd gespecialiseerde hulp van kinderarts of allergoloog noodzakelijk is.

Soja- of geitenmelk, dé oplossing?

Niet altijd, want koemelkallergische kinderen kunnen ook een soja-allergie ontwikkelen. Soja is een sterk allergeen en vaak hardnekkiger dan koemelkallergie. Voor geitenmelk is het nadeel dat de eiwitstructuur vergelijkbaar is met die van koemelk, dus ook daar liggen allergische

reacties op de loer. Bovendien is geitenmelk voor zuigelingen geen volwaardige vervanger van koemelk.

De vier soorten:

Partieel hydrolysaat (ter preventie)

Bij passage van de darmwand beschouwt het babylichaam gehydrolyseerde koemelkeiwitten niet meer als lichaamsvreemd en vertoont geen of minder allergische reactie. Als het allergierisico niet bijzonder groot is, dan kan de baby toe met gedeeltelijk gesplitste eiwitten: partiële hydrolysaten, ter preventie van allergie. De gangbare varianten zijn: Nutrilon hypoallergeen, Friso Preventief Hypo-Allergeen, Enfamil en NAN hypoallergeen, zonder recept verkrijgbaar.

Sterk hydrolysaat op basis van wei-eiwit

Soms is partieel gehydrolyseerd niet voldoende. Als een van de ouders of een broertje of zusje ook allergisch is, en indien de koemelkallergie al is bewezen, zijn de sterk gehydrolyseerde wei-eiwitten een mogelijkheid; Nutrilon Pepti of Friso Intensief H.A. bijvoorbeeld.

Sterk hydrolysaat op basis van caseïne

Sommige baby's reageren echter alsnog op de wei-eiwitten. Voor die groep is het beter over te stappen op een caseïne-eiwitproduct. Caseïne hydrolysaat blijkt minder allergische reacties te geven dan hydrolysaat van wei-eiwit; Nutramigen, Friso Allergy Care of Flexical.

Losse componenten (vrije aminozuren)

In het enkele geval van intolerantie voor eiwithydrolysaat krijgt de zuigeling voeding op basis van vrije aminozuren; de kleinst mogelijke eiwitbrokstukken (Neocate). Vaak

Interessante websites:

- www.voedselallergie.nl/koemelkallergie
- www.frisokindervoeding.nl
- www.nutriciaindervoeding.nl
- www.nestle.nl
- www.sorgente.nl
- www.meadjohnson.nl

De 'Blij Doos' van de ketens

Niet iedere apotheekformule richt zich specifiek op de pasgeboren baby. Wie wel?

De Service Apotheek biedt de baby een basispakketje aan met: een praktische slab van tweemaal A4-formaat, een folder 'Verstand van kinderen' en 'Eerste hulp bij vergiftigingen'.

Het recent ontwikkelde Lloyds babypakket bevat een aantal 'eerste keus'-producten, eigen voorlichtings- en informatiefolders (over medicatie en borstvoeding), een babynagelschaartje en een cadeautje.